

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
2252
ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αρ. Φακ.: 10.04.7
Αρ. Τηλ.: 22 402303
Αρ. Φαξ: 22 480505
e-mail: info@cyearn.pi.ac.cy

22 Σεπτεμβρίου 2015

Διευθυντές/τριες Σχολείων
Δημοτικής Εκπαίδευσης,
Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης,
Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης

ΘΕΜΑ: Έναρξη προγραμμάτων του Κρατικού Δικτύου Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Πεδουλά, Κοινότητας Ακρωτηρίου, Αθαλάσσας, Σαλαμιούς)

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα σας πληροφορούμε για την έναρξη των προγραμμάτων του Δικτύου Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΔΚΠΕ) του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού /Παιδαγωγικό Ινστιτούτο) (ΥΠΠ/ΠΙ). Το Δίκτυο ΚΠΕ πρόκειται να λειτουργήσει κατά τη φετινή χρονιά με τέσσερα Κέντρα: α) **Το ΚΠΕ Πεδουλά**, το οποίο αποτελεί συνεργασία του ΥΠΠ με την Κοινότητα Πεδουλά, β) **το ΚΠΕ Αθαλάσσας**, που αποτελεί συνεργασία του ΥΠΠ με το Τμήμα Δασών του Υπουργείου Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, γ) **το ΚΠΕ της Κοινότητας Ακρωτηρίου**, που αποτελεί συνεργασία του ΥΠΠ με την Κοινότητα Ακρωτηρίου και δ) **το ΚΠΕ Σαλαμιούς** που αποτελεί συνεργασία του ΥΠΠ με την Κοινότητα Σαλαμιούς. Όλα τα Κέντρα στελεχώνονται από εκπαιδευτικούς με σπουδές και εμπειρία στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση.

Τα προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης των Κέντρων αφορούν όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες (Προδημοτική, Δημοτική, Μέση, Τεχνική-Επαγγελματική Εκπαίδευση) και **συνδέονται άμεσα με το σχολείο, ως μέρος της επίσημης εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε αυτό το πλαίσιο, οι Διευθύνσεις των σχολείων είναι σημαντικό να παροτρύνουν το προσωπικό τους να συμμετέχει στα προγράμματα του Δικτύου, εξετάζοντας μέσα από αυτά θεματικές ενότητες του Αναλυτικού Προγράμματος της ΠΕ/ΕΑΑ, αλλά και άλλων προγραμμάτων που υλοποιούν στη βάση της μη-τυπικής εκπαίδευσης, ως συμπληρωματικές υποστηρικτικές δομές σε σχέση με τους σχεδιασμούς και τις δράσεις που προωθούν στα σχολεία τους για την μελέτη των περιβαλλοντικών ζητημάτων και ζητημάτων της αειφόρου ανάπτυξης.**

Όλες τις σχετικές πληροφορίες για το Δίκτυο Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του ΥΠΠ/ΠΙ, τις δηλώσεις συμμετοχής, όπως επίσης και λεπτομερή ανάλυση του περιεχομένου όλων των περιβαλλοντικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων του Δικτύου των ΚΠΕ, του πλαισίου λειτουργίας τους κ.λπ. και των δράσεων της Μονάδας Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, που είναι ο συντονιστικός φορέας του ΥΠΠ για τα σχετικά θέματα, μπορείτε να τις βρείτε στην ιστοσελίδα του ΔΚΠΕ <http://www.moec.gov.cy/dkpe/> που βρίσκεται αναρτημένη σε όλες τις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, όπως επίσης και στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Οι θεματικές ενότητες των προγραμμάτων που προσφέρονται από τα Κέντρα αφορούν **το Δάσος, το Έδαφος, το Νερό, τον Πολιτισμό και το Περιβάλλον, το Περιβάλλον και την Τοπική Κοινωνία, τη Βιοποικιλότητα, τη Γεωλογία, τις Τοπικές Καλλιέργειες, την Πόλη και το Περιαστικό Δάσος, την Ενέργεια και τον Τουρισμό, τα Ζώα του Τόπου μας, τους Υγροβιότοπους, τον Αειφόρο Τουρισμό, Τέχνη και Περιβάλλον, την Αειφόρο Διαχείριση**

των Φυσικών Πόρων κ.λπ. Τα προγράμματα που προσφέρονται από κάθε Κέντρο για κάθε εκπαιδευτική βαθμίδα, επισυνάπτονται με το έντυπο δήλωσης συμμετοχής για κάθε Κέντρο στο τέλος της εγκυκλίου.

Σημειώνεται ότι, αν και οι θεματικές ενότητες είναι κοινές για τα Κέντρα, τα προγράμματα που προσφέρονται είναι διαφορετικά, παρέχοντας έτσι τη δυνατότητα σε κάθε σχολείο να μπορεί να συμμετέχει κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς σε όλα τα Κέντρα. Παράλληλα, οι μαθητές/τριες έχουν την ευκαιρία να εργαστούν σε διαφορετικά πεδία μελέτης και να εξετάσουν, μέσα από τα προγράμματα των ΚΠΕ του Δικτύου, ένα ζήτημα μέσα από διαφορετικές οπτικές.

Ειδικότερα στο κάθε Κέντρο προσφέρονται οι πιο κάτω τύποι προγραμμάτων:

Α) Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Πεδουλά:

- Μονοήμερα προγράμματα που ξεκινούν από τις 9:00 και ολοκληρώνονται στις 13:30.
- Μονοήμερα που ξεκινούν στις 9:00 και ολοκληρώνονται στις 16:30 τόσο κατά τους χειμερινούς όσο και κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.
- Τριήμερα και διήμερα προγράμματα που προσφέρονται σε εργάσιμο χρόνο του σχολείου (Δευτέρα έως Παρασκευή).

Β) Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Αθαλάσσας:

- Μονοήμερα προγράμματα που ξεκινούν από τις 9:00 και ολοκληρώνονται στις 13:00.
- Μονοήμερα προγράμματα που ξεκινούν στις 9:00 και ολοκληρώνονται στις 16:30 τόσο κατά τους χειμερινούς όσο και κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

Γ) Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κοινότητας Ακρωτηρίου:

- Μονοήμερα προγράμματα που ξεκινούν από τις 9:00 και ολοκληρώνονται στις 13:00.
- Μονοήμερα προγράμματα που ξεκινούν στις 9:00 και ολοκληρώνονται στις 16:30 τόσο κατά τους χειμερινούς όσο και κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.
- Σειρά διήμερων προγραμμάτων στο ΚΠΕ της Κοινότητας Ακρωτηρίου κατά τους μήνες Φεβρουαρίου-Μαΐου 2015, που προσφέρονται σε εργάσιμο χρόνο του σχολείου (Δευτέρα έως Παρασκευή).

Δ) Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Σαλαμιούς:

- Μονοήμερα προγράμματα που ξεκινούν από τις 9:00 και ολοκληρώνονται στις 13:30.
- Μονοήμερα προγράμματα που ξεκινούν στις 9:00 και ολοκληρώνονται στις 16:30 τόσο κατά τους χειμερινούς όσο και κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

Όσα σχολεία επιθυμούν να αναχωρήσουν πριν από τον καθορισμένο χρόνο διεξαγωγής των προγραμμάτων, μπορούν να το πράξουν, αρκεί να ενημερώσουν έγκαιρα το προσωπικό των ΚΠΕ.

Τα ΚΠΕ είναι σημαντικό να αξιοποιηθούν ως βασικοί χώροι μάθησης και διασύνδεσης με το πρόγραμμα του σχολείου. Δεν αποτελούν χώρους απλής ψυχαγωγικής ενασχόλησης των μαθητών/τριών, αλλά χώρους που λειτουργούν συνεργατικά με τις σχολικές μονάδες μέσα από εμπειρικές, βιωματικές, δημιουργικές και αλληλεπιδραστικές παιδαγωγικές προσεγγίσεις. Συνάμα, επιδιώκουν να δώσουν στους/στις εκπαιδευτικούς και στους μαθητές/τριες εναλλακτικές μαθησιακές επιλογές για τη διερεύνηση των περιβαλλοντικών ζητημάτων και των θεμάτων της αειφόρου ανάπτυξης.

Αναφέρουμε ότι μέρος των εξόδων μετάβασης των ομάδων στα Κέντρα καλύπτεται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Το ποσό της επιχορήγησης, ανά Επαρχία, σε κάθε Κέντρο καθορίζεται ως εξής:

Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Πεδουλά:

Επαρχία Λευκωσίας: €130

Επαρχία Λεμεσού: €130

Επαρχία Λάρνακας-Αμμοχώστου: €150

Επαρχία Πάφου: €150

Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Αθαλάσσης:

Επαρχία Λευκωσίας: €60

Επαρχία Λεμεσού: €80

Επαρχίες Λάρνακος-Αμμοχώστου: €80

Επαρχία Πάφου: €150

Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κοινότητας Ακρωτηρίου:

Επαρχία Λευκωσίας: €80

Επαρχία Λεμεσού: €60

Επαρχίες Λάρνακος-Αμμοχώστου: €120

Επαρχία Πάφου: €80

Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Σαλαμιούς:

Επαρχία Λευκωσίας: €150

Επαρχία Λεμεσού: €80

Επαρχία Λάρνακος-Αμμοχώστου: €150

Επαρχία Πάφου: €80

Το ποσό της επιχορήγησης θα καταβάλλεται μετά από τη συμμετοχή των ομάδων στα εκπαιδευτικά προγράμματα των Κέντρων. Για τον σκοπό αυτό, παρακαλούνται οι Διευθυντές/τριες των σχολείων, το αργότερο εντός δύο εβδομάδων από τη συμμετοχή του σχολείου τους στα προγράμματα των ΚΠΕ, όπως συμπληρώνουν το σχετικό έντυπο επιχορήγησης που επισυνάπτεται, και μαζί με αυτό να αποστέλλουν την απόδειξη πληρωμής του λεωφορείου ή αντίγραφο, στη διεύθυνση που αναγράφεται στο έντυπο επιχορήγησης, για καταβολή του ποσού. **Σημειώνεται ότι το ποσό της επιχορήγησης αποστέλλεται στις Σχολικές Εφορείες στις οποίες τα σχολεία υπάγονται, για αυτό παρακαλούνται οι Διευθυντές/τριες να απευθύνονται στις οικείες Σχολικές Εφορείες για λήψη της επιχορήγησης.**

Όλα τα προγράμματα οργανώνονται και καθορίζονται μετά από συνεννόηση των λειτουργών των ΚΠΕ με το σχολείο το οποίο προτίθεται να συμμετάσχει σε αυτά. Επιπλέον, σας ενημερώνουμε ότι το προσωπικό των ΚΠΕ βρίσκεται στη διάθεσή σας για παροχή κάθε βοήθειας σε ό,τι αφορά την οργάνωση προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και είναι πρόθυμο να παράσχει κάθε συμβουλευτική στήριξη και πληροφόρηση σε θέματα που άπτονται της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και της Αειφόρου Ανάπτυξης.

Τονίζεται ότι, για να περιληφθεί το σχολείο σας στα προγράμματα του Κέντρου, θα πρέπει να συμπληρωθεί το σχετικό έντυπο συμμετοχής για κάθε Κέντρο και να αποσταλεί είτε ηλεκτρονικά στην ηλεκτρονική διεύθυνση perivallontika@cyearn.pi.ac.cy, είτε ταχυδρομικώς στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο είτε με τηλεομοιότυπο (22480505). **Στη δήλωση συμμετοχής για κάθε Κέντρο σημειώνονται στην τελευταία σελίδα οι λεπτομέρειες για την αποστολή των δηλώσεων. Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς τα σχολεία μπορούν να συμμετέχουν στα προγράμματα και των τεσσάρων Κέντρων.**

Σε περίπτωση που το σχολείο επιθυμεί να συμμετέχει στα προγράμματα των ΚΠΕ με δύο ή τρεις ομάδες, παρακαλούνται τα σχολεία να αποστέλλουν ξεχωριστό έντυπο εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Δεδομένων των ιδιαιτεροτήτων οργάνωσης των προγραμμάτων και των εξωγενών παραγόντων που υπεισέρχονται κατά το σχεδιασμό τους, τα σχολεία θα ενημερώνονται, από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο με σχετική επιστολή, για τη συμμετοχή τους στα προγράμματα των ΚΠΕ, βάσει της δήλωσης συμμετοχής τους.

Σε σχέση με τον αριθμό των μαθητών/τριών που μπορούν να συμμετέχουν στα προγράμματα του Δικτύου των ΚΠΕ, σημειώνονται τα πιο κάτω:

α) Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Πεδουλά:

Στα μονοήμερα προγράμματα μπορούν να συμμετέχουν μέχρι και **50 άτομα**. Η ομάδα θα διαχωριστεί σε δύο μικρότερες ομάδες και το πρόγραμμα θα διεξάγεται παράλληλα από δύο εκπαιδευτικούς της Παιδαγωγικής Ομάδας του ΚΠΕ Πεδουλά.

Στα διήμερα και τριήμερα προγράμματα μπορούν να διαμείνουν μέχρι και **40 άτομα (με τους εκπαιδευτικούς)**. Οι ομάδες (μαθητές και εκπαιδευτικοί) διαμένουν στους δύο ξενώνες του δημοτικού σχολείου Πεδουλά.

Για τις ομάδες που θα συμμετέχουν στα διήμερα και τριήμερα προγράμματα είναι σημαντικό το σχολείο να λάβει πρόνοια, στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό, ώστε να συνοδεύονται από δύο εκπαιδευτικούς, αν είναι δυνατό, θήλυ και άρρεν.

Η διαμονή και διατροφή των ομάδων στο Κέντρο, καθώς επίσης και τα έξοδα μετάβασης στα πεδία μελέτης της περιοχής καλύπτονται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

β) Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της Κοινότητας Ακρωτηρίου:

Στα μονοήμερα προγράμματα μπορούν να συμμετέχουν μέχρι και **50 άτομα**. Η ομάδα θα διαχωριστεί σε δύο μικρότερες ομάδες και το πρόγραμμα θα διεξάγεται παράλληλα από δύο εκπαιδευτικούς της Παιδαγωγικής Ομάδας του ΚΠΕ Ακρωτηρίου

Στα διήμερα προγράμματα μπορούν να διαμείνουν **22 άτομα (με τους εκπαιδευτικούς)**. Οι ομάδες στο ΚΠΕ Ακρωτηρίου θα διαμένουν σε κοιτώνες εντός της κοινότητας Ακρωτηρίου των τεσσάρων ατόμων σε κάθε δωμάτιο. Οι συνοδοί εκπαιδευτικοί θα διαμένουν σε ξεχωριστό δωμάτιο από τους μαθητές/τριες.

Τα έξοδα διαμονής και διατροφής των μαθητών/τριών καλύπτονται εξολοκλήρου από το Κέντρο της Κοινότητας Ακρωτηρίου και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

γ) Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Σαλαμιούς:

Στα μονοήμερα προγράμματα μπορούν να συμμετέχουν μέχρι και **50 άτομα**. Η ομάδα θα διαχωριστεί σε δύο μικρότερες ομάδες και το πρόγραμμα θα διεξάγεται παράλληλα από δύο εκπαιδευτικούς της Παιδαγωγικής Ομάδας του ΚΠΕ Σαλαμιούς.

δ) Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Αθαλάσσας:

Στα μονοήμερα προγράμματα μπορούν να συμμετέχουν μέχρι και **50 άτομα**. Η ομάδα θα διαχωριστεί σε δύο μικρότερες ομάδες και το πρόγραμμα θα διεξάγεται παράλληλα από δύο εκπαιδευτικούς της Παιδαγωγικής Ομάδας του ΚΠΕ Αθαλάσσας.

Όσα σχολεία προτίθενται να συμμετέχουν στα προγράμματα του Δικτύου ΚΠΕ με ομάδες πέραν των 50 ατόμων, συστήνεται όπως επικοινωνήσουν έγκαιρα με την Παιδαγωγική Ομάδα του κάθε Κέντρου, για να γίνουν οι σχετικές ρυθμίσεις.

Παρακαλούνται οι Διευθύνσεις των σχολείων στις περιπτώσεις που ο αριθμός συμμετοχής των μαθητών/τριών στα προγράμματα υπερβαίνει τους 25, όπως αποστέλλουν δύο συνοδούς εκπαιδευτικούς για σκοπούς εύρυθμης λειτουργίας και διεξαγωγής των προγραμμάτων. **Σημειώνεται ότι οι εκπαιδευτικοί-συνοδοί έχουν πλήρη ευθύνη για την πειθαρχία και την ασφάλεια των μαθητών/τριών τους κατά τη διεξαγωγή του προγράμματος.** Παρακαλούνται οι Διευθύνσεις των σχολείων και οι συνοδοί εκπαιδευτικοί να διαβάσουν προσεκτικά το **έντυπο «Σημαντικές επισημάνσεις για τη συμμετοχή εκπαιδευτικών και μαθητών στα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης»**, που επισυνάπτεται.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα περιβαλλοντικά εκπαιδευτικά προγράμματα των Κέντρων στηρίζονται στην παράλληλη εκπαίδευση μαθητών/τριων και εκπαιδευτικών και στη μεταξύ τους αλληλεπίδραση είναι σημαντικό οι συνοδοί εκπαιδευτικοί να συμμετέχουν ενεργά κατά τη διεξαγωγή των εκπαιδευτικών περιβαλλοντικών προγραμμάτων.

Μαζί με την εγκύκλιο για την έναρξη των προγραμμάτων του Δικτύου ΚΠΕ επισυνάπτονται:

- Το έντυπο δήλωσης συμμετοχής για τα προγράμματα του ΚΠΕ Πεδουλά (συνημμένο 1),
- Ο κατάλογος των περιβαλλοντικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων του ΚΠΕ Πεδουλά για την Προδημοτική και Δημοτική Εκπαίδευση (συνημμένο 1α),

- Ο κατάλογος των περιβαλλοντικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων του ΚΠΕ Πεδουλά για τη Μέση Γενική και Μέση Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση (συνημμένο 1β),
- Το έντυπο δήλωσης συμμετοχής για τα προγράμματα του ΚΠΕ της κοινότητας Ακρωτηρίου (συνημμένο 2),
- Ο κατάλογος των περιβαλλοντικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων του ΚΠΕ της Κοινότητας Ακρωτηρίου για την Προδημοτική και Δημοτική Εκπαίδευση (συνημμένο 2α),
- Ο κατάλογος των περιβαλλοντικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων του ΚΠΕ της Κοινότητας Ακρωτηρίου για τη Μέση Γενική και Μέση Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση (συνημμένο 2β),
- Το έντυπο δήλωσης συμμετοχής για τα προγράμματα του ΚΠΕ Αθαλάσσας (συνημμένο 3),
- Ο κατάλογος των περιβαλλοντικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων του ΚΠΕ Αθαλάσσας για την Προδημοτική και Δημοτική Εκπαίδευση (συνημμένο 3α),
- Ο κατάλογος των περιβαλλοντικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων του ΚΠΕ Αθαλάσσας για τη Μέση Γενική και Μέση Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση (συνημμένο 3β),
- Το έντυπο δήλωσης συμμετοχής για τα προγράμματα του ΚΠΕ Σαλαμιούς (συνημμένο 4),
- Ο κατάλογος των περιβαλλοντικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων του ΚΠΕ Σαλαμιούς για την Προδημοτική και Δημοτική Εκπαίδευση (συνημμένο 4α),
- Ο κατάλογος των περιβαλλοντικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων του ΚΠΕ Σαλαμιούς για τη Μέση Γενική και Μέση Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση (συνημμένο 4β),
- Το έντυπο επιχορήγησης των εξόδων μετάβασης (συνημμένο 5),
- Το έντυπο επισημάνσεις-σημειώσεις προς τους εκπαιδευτικούς (συνημμένο 6).

Όλα τα έντυπα μαζί με την εγκύκλιο βρίσκονται, επίσης, αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Δικτύου ΚΠΕ <http://www.moec.gov.cy/dkpe/> στο σύνδεσμο «εγκύκλιοι» και «έντυπα».

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα προγράμματα των Κέντρων αλλά και τις υπόλοιπες δραστηριότητες της Ομάδας Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, μπορείτε να επικοινωνείτε με την Δρ Αραβέλλα Ζαχαρίου, συντονίστρια ΠΕ/ΕΑΑ, στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο στο τηλ. 22-402352, όπως επίσης και με τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του Δικτύου τα στοιχεία επικοινωνίας των οποίων βρίσκονται αναρτημένα στο σύνδεσμο επικοινωνία της ιστοσελίδας του Δικτύου ΚΠΕ που αναγράφεται πιο πάνω και στο έντυπο επισημάνσεις-σημειώσεις προς τους εκπαιδευτικούς.

Δρ Αθηνά Μιχαλίδου
Διευθύντρια
για Γενική Διευθύντρια

Κοιν: Διευθυντή Δημοτικής Εκπαίδευσης,
Διευθυντή Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης,
Διευθυντή Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης